

ONTWERP - PROJECTPLAN WATERWET ex art. 5.4 Waterwet

Datum: 26 april 2023
Kenmerk: 2023053174
Projectnummer: 100781
Onderwerp: Ontwerp - Projectplan Aanleg Klimaatbuffers Regiodeal, langs de Maurikse Wetering ter hoogte van Meerboomweg te Maurik en de Hogestraat te Zoelen.

Het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland besluit, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het onderhavige ontwerp-projectplan tot realisatie van een Klimaatbuffer langs de Maurikse Wetering ter hoogte van de Meerboomweg te Maurik en de Hogestraat te Zoelen, vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit ontwerp-projectplan.

1. Projectbeschrijving

Op grond van artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Het plan dient tenminste een beschrijving te bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop het wordt uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk, aldus artikel 5.4, lid 2, Waterwet.

1.1 Beschrijving betrokken werk

De klimaatbuffers/waterbergingsgebieden dragen bij aan de verbetering van de kwetsbaarheid van het Rivierengebied door klimaatverandering. Klimaatbuffers/waterbergingsgebieden worden gezien als een klimaatadaptieve maatregel. Thema's die horen bij klimaatadaptatie hebben betrekking op wateroverlast, droogte, hitte en het risico op overstromingen. De combinatie van hoogwater, kwel en woongebieden vlak achter de dijk maakt het Rivierengebied extra kwetsbaar voor klimaatveranderingen.

Het werk betreft het aanleggen van twee klimaatbuffers aan de zuidoever van de Maurikse Wetering te weten:

- De klimaatbuffer ter hoogte van de Meerboomweg te Maurik, met A-watergang nummer 100292, KRW-status. De betreffende A-watergang ligt ten noorden van het betrokken perceel kadastraal bekend als gemeentecode MRK, sectie L, nummer 2984. De locatie betreft een strook grond van gemiddeld 20 meter breed met een lengte van ca. 425 meter in eigendom van het waterschap.
- De klimaatbuffer ter hoogte van de Hogestraat te Zoelen, met A- watergangnummer 213433, KRW-status. De betreffende A-watergang ligt ten noorden van het betrokken perceel kadastraal bekend als gemeentecode ZLN en in eigendom van WSRL, sectie F, nummer 907. De locatie is circa 3,5 hectare groot.

Vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is aan het waterschap de verplichting opgelegd om te zorgen voor een goede waterkwaliteit (chemisch en ecologisch) van het watersysteem. Het aanleggen van een klimaatbuffer heeft hierop een positief effect en levert hierdoor een bijdrage aan het geformuleerde KRW-doel.

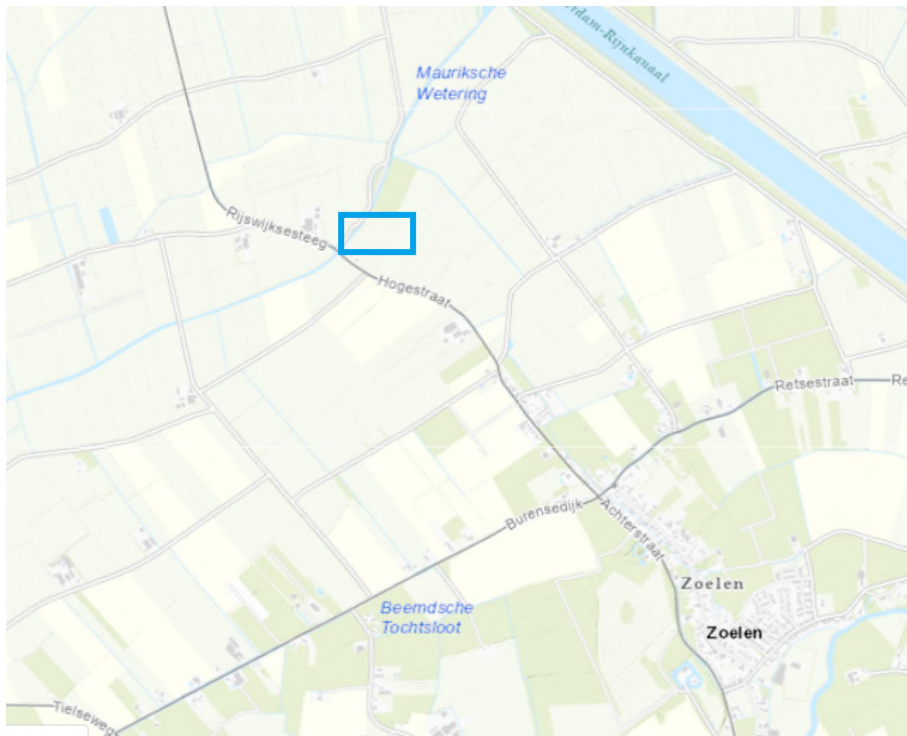

Figuur 1: Ligging klimaatbuffer ter hoogte van de Meerboomweg te Maurik, met A-watergang nummer 100292, KRW-status.

Perceelnummer	MRK01 L 2984 G 0000
Oppervlakte AKR	12013m ²
Belastingplichtige	Waterschap Rivierenland

Figuur 2: Ligging klimaatbuffer (lichtgroen geaccentueerd) ter hoogte van de Meerboomweg te Maurik, met A-watergang nummer 100292, KRW-status op perceelniveau.

Figuur 3: Ligging klimaatbuffer ter hoogte van de Hogestraat te Zoelen, met A- watergangnummer 213433, KRW-status.

Perceelnummer	ZLN01 F 907 G 0000
Oppervlakte AKR	35830m ²
Belastingplichtige	Waterschap Rivierenland

Figuur 4: Ligging klimaatbuffer (lichtgroen geaccentueerd) ter hoogte van de Hogestraat te Zoelen, met A- watergangnummer 213433, KRW-status op perceelniveau.

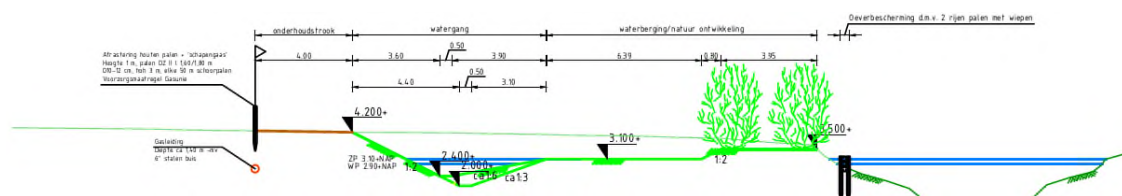
Locatie klimaatbuffer Meerboomweg te Maurik

We maken de watergang zoveel breder dat er buiten het doorstroomprofiel van de watergang een zone van minimaal 1 meter tot ongeveer maximaal 20 meter ontstaat. De zone wordt vlakvormig ingericht met aangrenzend een ondiepe sloot.

Figuur 5: Bovenaanzicht klimaatbufferlocatie Meerboomweg te Maurik (bruin geaccentueerd is het onderhoudspad, groen geaccentueerd is de klimaatbuffer)

De vlakvormige natuurvriendelijke oever (NVO) kent een hoogte van + 3.00 m NAP tot + 3.50 m NAP. De aangrenzende nevengeul kent een slootbodembodem met een hoogte van + 2.00 m NAP. De helling van de oever is 1:2 of flauwer. Door deze inrichting wordt het bergend volume van de watergang vergroot én komt er meer ruimte beschikbaar voor de groei van onderwaterplanten en moerasplanten wat de waterkwaliteit en de biodiversiteit op de locatie ten goede komt.

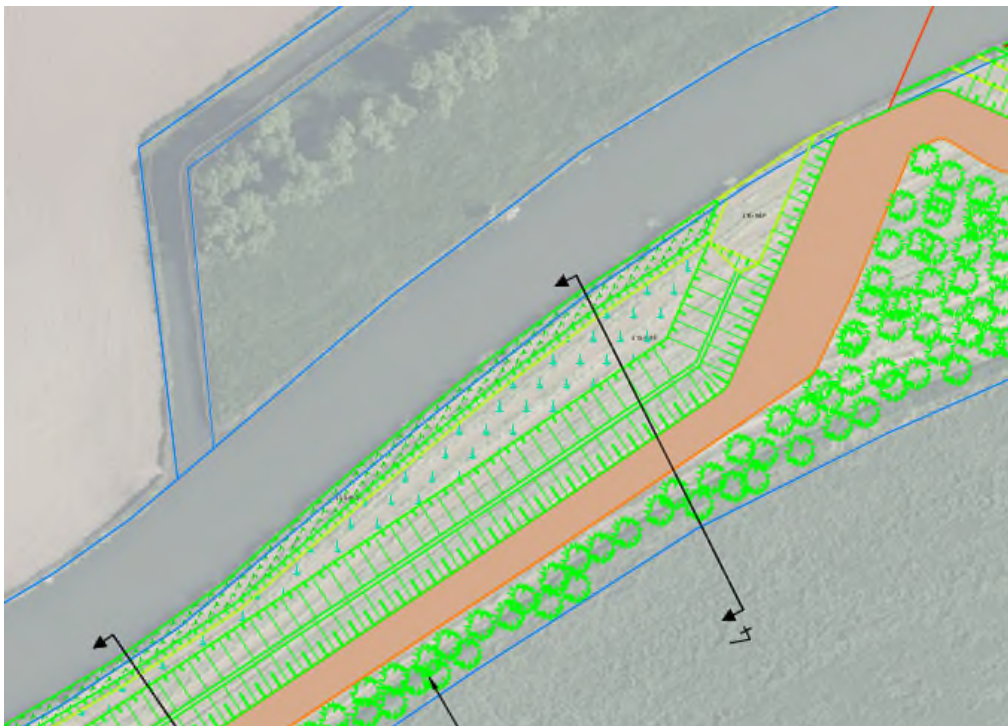

Figuur 6: Dwarsprofiel natuurvriendelijke oever met nevengeultje

De werkzaamheden bestaan uit de aanleg van een brede vlakvormige natuurvriendelijke oever over een lengte van ca. 425 meter met een nevengeultje. Tevens wordt een vispaaiplaats gecreëerd. De vispaaiplaats is een waterplas dat via een te graven slootje aan de Maurikse Wetering wordt gekoppeld. De vispaaiplaats en het slootje kennen een bodemdiepte van + 1.90 m NAP met flauwe oevers aan weerszijden. Langs het onderhoudspad wordt op de overhoeken van het perceel struweel aangeplant.

Figuur 7: Bovenaanzicht waterplas met slootje (bruin geaccentueerd is het onderhoudspad, groen geaccentueerd is de klimaatbuffer)

Figuur 8: Bovenaanzicht onderhoudspad (min. 4 meter breed) en struweel (bruin geaccentueerd is het onderhoudspad, groen geaccentueerd is de klimaatbuffer)

Locatie Hogestraat te Zoelen

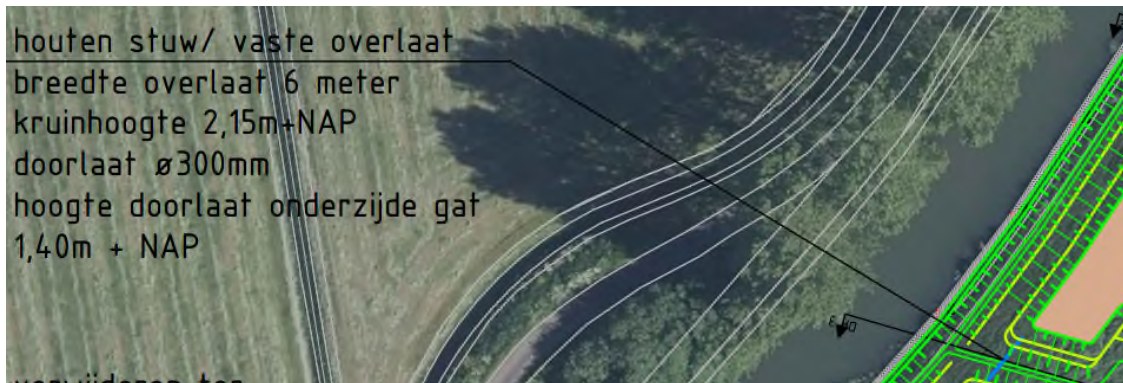
De klimaatbuffer wordt duurzaam en ecologisch verantwoord ingericht op een perceel van circa 3,5 hectare groot. Het perceel kent een gemiddeld maaiveldhoogte van + 2.60 m NAP. Het waterpeil van de Maurikse wetering bedraagt in de zomer + 1.90 m NAP en in de winter + 1.70 m NAP.

Figuur 9: Bovenaanzicht klimaatbuffer Hogestraat Zoelen (bruin geaccentueerd is het onderhoudspad, groen geaccentueerd is de klimaatbuffer).

In de klimaatbuffer worden verschillende vloeivelden gemaakt met in het midden een sloot die permanent nat blijft. De sloten zijn gepositioneerd ter plaatse van de huidige greppels. In het ontwerp zijn de sloten recht getekend met een bodembreedte van 1 meter. De slootbodembreedte komt op ca 50 cm onder winterpeil met een taludverhouding van 1:3.

We maken door middel van een vaste overlaat tussen de Maurikse Wetering en het klimaatbufferperceel een verbinding waarbij water in de klimaatbuffer kan stromen op het moment dat extra waterberging benodigd is.

Figuur 10: Bovenaanzicht vaste overlaat (houten constructie)

De vloeivelden worden aangelegd op wisselende hoogte tussen zomer- en winterpeil. Ten behoeve van waterberging is een niveau op winterpeil wenselijk maar ten behoeve van de biodiversiteit is een wisselende hoogte mooier waardoor de vloeivelden gedifferentieerd worden aangelegd.

De buitenste onderhoudspaden (noord-, oost- en zuidwestzijde) worden aangelegd op dezelfde hoogte als het huidige maaiveld om bij hoogwater het water binnen de buffer te houden. Alle onderhoudspaden binnen de klimaatbuffer komen lager te liggen; gemiddeld op een maaiveldhoogte van + 2.60 m NAP met een taludverhouding van 1:2. De breedte van de onderhoudspaden is wisselend omdat wordt uitgegaan van de huidige greppels als positie van de sloten. De totale breedte van de sloot met vloeiveld en taluds wordt 16 meter. De overige ruimte is voor de onderhoudspaden. De minimale breedte van de onderhoudspaden is 5 meter.

Langs de Maurikse Wetering komt een natuurvriendelijke oever van 8 meter met een vissbos of vooroever. Het meest noordelijke stuk van de watergang wordt gedempt en opnieuw gegraven op de erfscheiding (insteek op de scheiding). De totale breedte van de watergang met natuurvriendelijke oever wordt 8 meter.

Figuur 11: Bovenaanzicht te dempen watergang en nieuw te graven watergang

1.2 *Wijze van uitvoering*

De werkzaamheden bestaan grotendeels uit grondverzet. De werkzaamheden worden hoofdzakelijk uitgevoerd met een kraan en vinden plaats vanaf het land. Voor de werkzaamheden wordt een groundbalans opgesteld voor het contract tussen het waterschap en de aannemer.

De volgende werkzaamheden (beide locaties) vinden plaats:

- Allereerst wordt het terrein gemaaid en op de locatie waar ontgravingswerkzaamheden plaatsvinden wordt de grond gefreesd;
- Er wordt naar verwachting ca. 15.000 m³ grond ontgraven. De grond wordt afgevoerd van het terrein via de bestaande onderhoudspaden c.q. uitvoeringsroutes. In overleg met de gemeente wordt het transport van grond uitgevoerd over de openbare weg;
- Langs het onderhoudspad parallel aan de NVO wordt op de locatie aan de Meerboomweg te Maurik op de erfgring een afrastering geplaatst;
- Na de uitvoering worden de gebruikte onderhoudspaden c.q. uitvoeringsroutes hersteld. Deze percelen worden ingezaaid zodat deze dicht kunnen groeien en ongewenste plantensoorten geen kans hebben zich te ontwikkelen;
- De wijziging van de A-watgang wordt in de legger opgenomen. Dat is een aparte procedure. Aan de A-watgang wordt het type “groenobject natuurvriendelijke oever KRW en waterberging” toegekend;
- De inplant van struweel wordt in het najaar van 2023 ingeplant;
- De vissenbossen en de overlaat worden vervaardigd van hout.

1.3 *Te treffen voorzieningen*

Nadelige gevolgen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden worden niet verwacht. De maatregelen worden uitgevoerd op het eigendom van het waterschap. Er vinden geen aanpassingen van de vastgestelde peilen plaats. Transport van grond vindt nagenoeg volledig plaats via onderhoudspaden of via de openbare wegen.

Schadevergoeding

Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Dit verzoek moet worden ingediend bij het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000 AN Tiel.

2. Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. verscherping en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

2a. Overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

De toetsing aan artikel 2.1 Waterwet is dat het projectplan aansluit bij de doelstellingen zoals verwoord in de nationale, provinciale en waterschapsplannen. De KRW-doelstelling is vastgelegd in het KRW Rivierenlandplan 2 - 2016-2021 en Waterbeheerprogramma - 2022-2027.

Het projectplan is getoetst aan de beleidsregels behorende bij de Keur Waterschap Rivierenland 2014. Het projectplan heeft tot gevolg dat de legger moet worden aangepast. De leggerwijziging wordt in procedure gebracht nadat het projectplan is vastgesteld en onherroepelijk is.

2b. Chemische en ecologische kwaliteit

Het Waterbeheerprogramma biedt het totaaloverzicht van de opgaves, beleid en maatregelen voor de verschillende waterthema's, met daaraan gekoppeld het KRW-maatregelenpakket. Natuurvriendelijke oevers als klimaatbuffers zijn benoemd als één van de maatregelen met zeker effect voor het bereiken van een goede waterkwaliteit. De inrichting van klimaatbuffers als natuurvriendelijke oevers leidt tot een robuust ecologisch watersysteem en heeft een positief effect voor planten- en diersoorten. Daarnaast wordt ook gekeken naar andere instrumenten die van invloed zijn op de effectiviteit van NVO's, zoals o.a. het uitvoeren van het baggerprogramma en het doelmatig beheer en onderhoud. Baggeren zorgt ervoor dat de watergang minder snel opwarmt en het verwijderen van de bagger zorgt er bovendien voor dat nutriënten en verontreinigingen worden afgevoerd. Goed onderhoud zorgt ervoor dat sloten voldoende water kunnen blijven aan- en afvoeren, zodat er geen waterproblemen ontstaan en flora en fauna goed kunnen gedijen.

2c. Gevolgen maatschappelijke functies watersysteem

De maatschappelijke functie van de watergang wijzigt niet door de aanleg van de klimaatbuffers.

Conclusie

De voorgenomen werkzaamheden voldoen aan artikel 2.1 van de Waterwet en dragen bij aan de verbetering van de waterkwaliteit en het leefgebied van flora en fauna. Door de aanleg van de klimaatbuffers ontstaat er meer ruimte voor waterplanten, berging van water, meer watercapaciteit, en vergroting van de biodiversiteit.

3. Uitvoerbaarheid

3a. Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Voor de aanleg van de klimaatbuffers wordt een omgevingsvergunning aangevraagd bij de gemeente Buren.

3b. Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Voor de uitvoering van het projectplan zijn meerdere toestemmingen benodigd. De onderstaande toestemmingen zijn/worden in procedure gebracht:

- omgevingsvergunning van de gemeente Buren;
- ontgrondingsmelding bij de provincie Gelderland voor de grondwerkzaamheden;
- melding Besluit bodemkwaliteit aan de Minister van Infrastructuur en Milieu voor de aan- en afvoer van grond.

3c. Planning

De aanleg van de klimaatbuffers is voorzien in de zomer en het najaar van 2023.

3d. Overige uitvoeringsaspecten

Hieronder worden de overige maatregelen beschreven die nodig zijn om de uitvoering van het project mogelijk te maken.

- **Kabels en leidingen:** behoudens de gasleiding blijkt uit de Klic-melding dat er geen bijzonderheden zijn in relatie tot de uit te voeren werkzaamheden.
- **Niet Gesprongen Explosieven (NGE):** beide locaties zijn niet verdacht op NGE.
- **Archeologie:** De locatie Zoelen is vrijgesteld voor nader archeologisch onderzoek; de locatie nabij Maurik wordt tijdens de uitvoering archeologisch begeleid.
- **Flora & Fauna:** er is een Quick Scan Flora en Fauna uitgevoerd. Er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol.
- **Bodem:** het transport en toepassing van grond vindt plaats op basis van het Besluit bodemkwaliteit. Voor de werkzaamheden wordt door de aannemer een grondstromenplan en grondbalans opgesteld.

Wet Natuurbescherming

Vanuit de Wet Natuurbescherming is een onderzoek geweest naar beschermde dier- en plantensoorten. Uit de Ecologische QuickScan blijkt dat mogelijke soorten die in het projectgebied voorkomen zijn vrijgesteld van een ontheffing van de Wet Natuurbescherming.

Archeologie

Voor de werkzaamheden aan de klimaatbuffer nabij de Meerboomweg te Maurik zal archeologische begeleiding plaatsvinden. Voor de werkzaamheden aan de klimaatbuffer nabij de Hogestraat in Zoelen is dit niet nodig.

4. Beheer en onderhoud

Waterschap Rivierenland voert het beheer en onderhoud aan de klimaatbuffers uit conform het onderhoudsbeleid.

5. Procedure

Op grond van de Inspraakverordening van het waterschap dient het projectplan te worden voorbereid via de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Zienswijze op ontwerpbesluit

Belanghebbenden en ingezetenen van het waterschap kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit ontwerpbesluit hun zienswijze over dit ontwerp kenbaar maken. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling.

Schriftelijke zienswijzen dienen te worden gericht aan het College van Dijkgraaf en Heemraden van Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000 AN Tiel. U kunt uw zienswijze ook digitaal indienen via het daartoe bestemde formulier. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Wij verwijzen u daarbij naar onze website onder het kopje "Regelen en aanvragen".

6. Contactpersoon

De heer Simon Opić is namens Waterschap Rivierenland de contactpersoon. Hij is bereikbaar op telefoonnummer (0344) 64 93 62 en via e-mail s.opic@wsrl.nl